

Ar an mBóicín ag an mBall Uirge, An Spíreál.

eile as an máisirtir le uéanamh reácar teanga nua a tabairt dóib. Ní féadfaid an máisirtir ir fearr leagan Saeviltse a tabairt dóib ar éile puto a tuitear amad ra paozal taob muis, ar éile obair 7 éile fiampa 7 rúspaó dá mbionn ar bun acu. Agus céar a uéanfar an máisirtir naé bfuil aon naé Saeviltse aise féin, fearr naé bfuil ac a' capraigeaé léi? Tá taob eile ar an rseal fheirim, beiró máisirtir nó máisirtreádar atá a' fásail ó £250 go tci, b'féirir, £600 ra mbliadain a' mead leir an puto a uéanfar beirte nó tpiúr pean-ban ar £25 an uime agus a uéanfar i bfuil níor fearr é. B'fupurda uóib, mar beaó náóir agus aighead a' cuiró leo, mar luisfead ré le ciall agus le réarún 7 le mianac teangan.

Annirín arir, o'féarfaó an máisirtir an puto ir oual to a uéanamh, eolur nua, eolur cruinn a tabairt do na malpaig ar ceangairó agus eile, ar léigead, rsióib, uimhigeaé, píoimpeaé, tpi-eolurdeacé agus ar ceart cainte.

Cé déarfás naé sábdail airisio a beaó annsin don tír 7 sábdail mór, agus ruo is fearr ná sin, coisilt ama 7 intleacá to na páisoi boéda.

na sean-éramh.

Tá tuitlean eile corpa-carta ra rseal le réirdeac. Cuireamar i scár, nuair a sháfar an rseal amad go bfuil aighead as imteacé, beiró na céaróta 7 na mílte a cup irteacé air. Beiró an tpiar acú a' páó "ó tá mipe a' mianó Saeviltse to m'áilín beas féin" agus b'féirir san as na páisoi ac Saeviltse bpipte. B'fupurda don éisire a uil éicu 7 a páó: "Dionn a éoramlacé ann, agus nuair ir léir ómpa go mberó Saeviltse paámaíl acu reo seobfa tupa to éicu airisio."

Ní hé amáin go mberó an tpean-bean 7 an pean-fear ar a noiceall ac beiró an fear ós 7 an bean ós a' cup a laoir féin irteacé as cuiró leo agus as iarraró an t-airgead a faoírú 7 a tabairt un an tise. Céar a beir ann ra beirdeó tpiar éall ac buiméfor (nó pinpean) to pean-aoime i n-aoir a tpiar rsióir, i n-ait fanaé go mbi riao na veic ir tpiar píeró? Ir pean-éramh rgarpa iao to éoil na Saeviltseacé atá fóp ma ream go lom, uaigneac ar puto an mácaipe, agus ba cóir omór a tabairt dóib. Ba cóir iao a éoraint 7 a scaom-amaint go raga uilleabair 7 blac nua oíra 7 go rsiunmige na páisoi, páisoi veapa Saeviltseacé irteacé fá n-a mbun.

an Saeviltseacé 7 an Salluacé.

Adéarfa uime éigin eile: "Ní deapna tú comérom é, o'fás tú an Saeviltseacé 7 an Salluacé san a mar." Níor deapnaí aon éasóir oíra mar beir piao i bfeile-amaint dá éile. Tá fíor as an paozal ac amáin as an uime naé noéanann aon rmaoinead air go bfuil rsoé na fola ir Saeviltseacé as imteacé ar éirinn go Meiriceá éile bliadain, go bfuil Saeviltseacé beaó álainn blarta as imteacé ra éile loing a fásar cuan na Salluacé nó cuan Corcaige agus go bfuil an tpiar as foc go raor ar Saeviltseacé éiracé, énapacé, bpipte a tabairt irteacé ma háit. Níl ciall ná réarún leir. Már linn an Saeviltseacé a capraicé caiteamar na Saeviltseoirí a éoinneál i n-éirinn agus rúige beaó a tabairt dóib pan oileán. Maroir leir na buacailí uéanfaroir an talamh maré a faoírú dá bfaóir é, agus dá bfaóir na cailíní óga pioamla oileamh ar éigear 7 alcpom 7 an foílum a bamear leo beiróir i noon portai veapa a fásail ir na bailte móra 7 ra nSalluacé fpe éile a' mianó Saeviltseacé to malpaig beaga óga 7 a' tabairt aise dóib ma oíra ac amaint am ceáona. O'féarfaó, an Ríagaltar arir pium beas airisio a tabairt ra mbliadain don éicu acu a beaó a' uéanamh amairó le cuiró leir an tpeam a bfuil uil acu a sctann a tógail le Saeviltseacé agus naé bfuil i n-achuinn a uéana fá lácair. B'fupurda an rseal a réirdeacé. Agus b'féarfa arir énuair a póppaó na cailíní 7

na buacailí reo, iao féin, 7 go mbeaó veir máipeacéala acu 7 veir acu a sctann a tógail le Saeviltseacé. Uéanfar na piao reo ar pao uair éigin. Sé'n t-am ir cópca 7 ir fearr le n-a noéanamh pul dá mbi ré no-mall.

Leit-Sgeal Tairósin

Dí ragar ós ra sctocán, uair, agus bí ré an-éiríamác go mbeaó sac buacail agus cailín beas ar rsoil sac uile lá. Téigead ré go tci an rsoil uair nó to ra tpeacthain, agus rsióbaó ré ríor ann sac cailín agus buacail a bfuil ar lácair.

Dí rárúir ann agus bíor ré ar lácair sac lá naé móir, agus ní féarfaó an ragar an rárúir reo ná a mácair a fáil pan mbaile. Nuair a o'féarfaó as teacé éun an tise é, éiríor an glar ar an tpiar agus ríoroir irteacé ra peonra agus ba beas an maitear don tpeacth beir as buaó.

Sa veirdeó, ceap ré reir leir an rseal a leigear. Ceangail ré a éapall to éramh ar taob an bócair ar amair an tise ir fíubail ré go tci an teacé.

Ní facadair a' teacé é nó go raib ré or comair an tise. Annirín éonac an mácair é, ir ní raib am aici an glar a éir ar an tpiar. Ríe rí irteacé ra peompa agus ran am céaróna duairt rí le n-a mac: "Abair leir go bfuilín iméighe go tci an baile móir agus go bfuil tú féin as tabairt aise don teacé." Táimís ré irteacé agus o'fíar-puig ré don rárúir céaró éoinmís ra mbaile é.

"Tá mo mácair iméighe go tci an baile móir," ar reapan, "agus tá mé a' tabairt aise don teacé." "Agus cé'n uair a beir rí ar air arpa'n ragar." "Ó níl fíor agam," arir an rárúir, "ac fan móiméacé." Ríe ré irteacé ra peompa ir o'áruig ré ruar éluac na leapan.

"Ó, a Míama," ar reiréan de shú áro níor duairt tú liom cia'n t-am a mbeiréa ra mbaile. Inmír dom anoir é, mar tá an ragar a fanaé le fpeasra.

MARCUS Ó FÁRTA,

An Dánraé Dán,

Tulaé.

An Bean Fásta

Comnuig bean breas flactmar, meadon-aorta i oíraé, tpiac amáin. Ní raib aon uime faoírú domhán i n-aon teacé léi ac i féin amáin agus le labairt ra sceap, teapuirg uime eicint uair le lámh-éonanta a tabairt oi. Meapuirg na comhprannai ói go raib leigear maic aici air rin, ré rin, pópaó, agus annirín a beir éile oíraé éom maic nó b'féirir níor fearr agus níor veiréamla ná éile uime eile. Meapuirg riao fheirim ói dá bfuil rí i bfuil eile mar bí rí sup searir go mbeaó rí 'na pean-piavair ar pao agus annirín naé mbeaó meap as rean ná as ós uirru. Séaró duairt rí féin go bfearfaó rí pópaó dá oíraighead rí mar ní raib buacail ós rna reacé bparáirí naé raib a' baint na pái dá éile a' tigeacé 'na comne éile inro agus naé raib le fásail aca fpe-éile ac an t-eiracé.

"Muir," arpa uime eicint léi lá amáin, "cuige náir póp tú a leiréto reo de buacail. Tá ré luac láirir, pocair, páirca."

"Dap bpiug mo bairéto!" ar ríre, "ní póppa mé éiréim ac óganaé fialmar, flacteamhail, fpeannamhail, fpuad-náipeacé; láirir, fearmác, neapmar, ós, páirca; cpiomma, taparó, beacéaróe, beó, blactmar."

Níor táimís móirán 'na comne uair rin amac ac o'fan rí léi féin a' bpeacthú ar an paozal agus an paozal a' bpeacthú uirru. Ir amairó a bí rí le na leiréto amam.

P. Ó FÁRTA.

Tairóearc na Salluacé

(Le Ceat An "Connaéct Sentinel.")

Tair éir to na uóirí a beir uáinta, com fada ir bameann le tpiamardeacé, le tuitlean ir páite h-orlaó an Tairóearc arir Dia Domhnaig reo caite. Dille tpi noíreacé a bí ann an boéda reo .i. An mior-buile, An Pópá, agus as iarraró mna. Táimís an clár go móir leir an pluag móir oáime a bí i lácair.

an miorbuile.

Airpúicán ón Poptaingéilir reo an tpiama beas reo, rseal veap, rimplíre 'na léirig-tear spáó fopa to na boéda. Tá beirte paróbir to na h-uairí a tpiarveacé ar Slánuigheóra le maitear a uéanamh dóib. Iocpa riao airgead móir leir ac go noéana Sé puto oíra. Ar an taob eile tá na boéda. I oíraé áiréto, tá buacail a fásail bair leir an oíra. Tá' as muinnir an tise fá fopa a beir a uil tpiar agus faoi á éomacé ionganacé, ac ní meapann riao go oíraéacé Sé acu-ran. Mar rin féin cpiroean éppón (P. Mac Diarmuid), an buacail tinn, go oíraéacé Sé aise le é to leigear. Agus tagann.

Oíra reo é naé bfuil páirte pó-érom ar aon uime ann. Bí Uiró Nic Doró go rí-mair mar an mácair agus éiréirg Pápaic Mac Diarmuid go maic i bpiar éppón. Tá molaó ar leit a uil to mlaire Ní Scolaróe (Rúe) mar seall ar com veap náóiréa ir éus rí leiré ann agus mar seall ar com binn, paicionta ir éan rí an t-puan-tpiar coir leabéan éppón tinn. Agus tá molaó ar leit fóp a uil to mlaire Ní Oíraéacé (Dáirí). Saeviltseoirí álainn ar áramh reo Máirín, glór roiréir aise agus buaó na h-airteoiréacé go maic ann. Rinne an éicu eile .i. R. Mac Siolla Connig agus éamon Ó Fuaráin (Saivóirí) a scton go maic.

an posad.

D'é reo an tpiacé a b'féarir to na tpi cinn. Ní call uáinn an rseal to mlaire cuiread ríor air go minic éana. Connaiceamar go minic éana é ac níor léirigead riam é nar léirig muinnir an Tairóearc Dia Domhnaig é. Támuir-cinné go scuipéad ré An Cpiaróirín go móir i n-óige arir dá mbeaó ré i lácair as éirgeacé le Saeviltseacé na Saeviltseacé uóan 'nar éair ré an oíraé móir rin dá cuir ama. Támuir-cinné go oíraighead ré a éirde uair ac bpeacthú ar airteoiréacé na nSaeviltseoirí ós rin amair ar Cpiar-fairpige 7 Conamara a léirig a tpiama! Bí an éair go cruinn, blarta, bí an airteoiréacé go h-áicionnta, ealadanta. Cuig na cliairig aóbar an rseil 7 éir piao a sctoiré pan obair. Ir fada go noéana an-pluag breas a bí i lácair, veapmar ar léirpúicán an Domhnaig, reo caite. Cliairac ós reo Siobán Ní Uiráin (Máire) a bfuil mianac maic mci. U'm an céat uair ói ar an ároán ac pinne rí a cion com veap réir rin go sceapfai uiré go raib caite na mblianná aise leir an sctoiré. Dá veapair Míeál Ó Oíraighead (Rairteirí) to fápú. Cliairac reo Míeál a tuigeann fíurdeacé Rairteirí, agus tuigeann go rí-mair páirte an fíle ra tpiama. Ní duairt ré focal naé raib roiréir, binn, ceólmair, níor éir ré cor de naé raib réir flactmar náóiréa. Maroir le Seán Ó Cataraig (Sean-féil-meapa) agus Máirín Ó Oíraéacé (Seán Stocaire) ní féarfaíre molaó pó-áro a tabairt dóib. Bí Míeál Mac Liamhóir go maic i bpiar mlaire.

Síto an muinnir eile a bí ann—Uiró Nic Doró, Tomár Mac Muirir Ruaró, Liam Ó Ceanaóam, Uiró Ní Slionnám, Uiró Nic fualám agus Uiró Ní Conaile, agus pinne sac uime acu a éicu go maic.

as iarraró mna.

Airpúicán ar tpiacé le Tchekov reo an ceann reo. Cé éar ar éirig leir fáro com móir a baint ar mar rseal? Séaró atá ann: Sean-uime cantalac a bfuil ingean éann-caraé aise. Tá ré cpiacé i a tabairt to uime ar bí a glactar leiré mar éile.

Ta gann comharras ós pleiróeac irceac á h-iarrparó. Teigeann an ingean (Máire ní Scoláirde) agus an t-ógánac (M. Mac Liammóir) i n-ápac a céile faoi cé leir piora beas talamh agus na díaró rin faoi feabhar a gcuir madaí. Ní facamar mórán spinn ra n-óeacé. Rinne an luét éirte gáire as abairtí mar "so otaéca an deabal é," "so mbeirte an deabal oiaib," Bobairán, Pleiróe rpl. Curo maic do na goití a bí ann ir mó a o'feiltíoirí do fearcup. Ní loct é rin ar na cliairais, b'éigim uóib puto eicín a déanamh.

Ní raib an éaint com glán poileir pa gceann reo a bí rna cinn eile ac ní h-ion-santar é rin, ir uóig, nuair a cummigeap uime ar an méro rpséacaisil a bí ann. Bí airteóieacé Máire ní Scoláirde (Natalia Stépanobna, an ingean) ar feabhar ar fad beatac ac ir truaic nar labairtí ar áro an t-am ar fad. Bí Liam Ó Uruain (Stépan Stépanobit Triúbucóv) so maic ac ba deacair é a cuirsint so minic. Rinne Míceál Mac Liammóir (Ivan Vappilievit Lómóv) curo móir oibpe ra uirama. O'éigis leir curo maic don méro a o'fás an t-úgtoar ar uó éur irceac.

Mairtí leir an léiríu ir móir an éperve-amaint acá a uol uó Míceál Mac Liammóir. Bí loig a éiríone ar na selár ar fad. É fém fperin a uatuis agus a mairis na raibacanna, agus b'fíu a curo oibpe a feiceal. Rinne Hilton Eowarop (a bí i mbun na Soilrí), Uean An Oiolúnaic (Cultaca) Uruisú Nic Fualán, Seán Ó Uruatáir, Móna ní Scoláirde (iao reo le ceól) a gcuir so pí-maic.

bainne don páiste.

Chuair fear uárb amh Taóis Mícheál amac ar an rliab as iarrparó buuós a bí i ngar uó Laois. Fuair pé í, agus fuir pé ríor ar énocán as bpeacnú uirp. Bí pé roir uá comairle i tabairt labailé nó san a tabairt. Da fceair sup éuala pé bean a' bpeasao páirte iricis ra gencán agus i a' ráo: "Éirt, éirt a leim, beró Laois ós as bó Taóis Mícheál amárac agus beró bainne asao."

"Már mar rin é," appa Taóis, "fásam-re asao i agus mo beannaic so gcoitíge tú uó páirte," agus o'imicis leir abailé. Nuair a o'éigis pé ar maroin bí an buuós as an uopar agus Laois buimeann lé n-a coir.

MARCUS Ó FÁRTA.
An Dánpac Dán,
An Tulac.

Bu ceart uá fad Saeróigeoir i mDaile áca Cliaí san aon arán uó éannac ac

Aran Cinneide

an t-ARÁN IS FEARR UÁ NÓEANTAN.

124 so uoi 131 SRÁID PÓRNEILL
AGUR

bácús naomh páORais,
baile áca Cliaí.

Sután—3141.

teac doirdeacá

Áit teacámar le haig laetanta
u í m o n s á i n
CÁRNA.

raoipe. Tá comgar reoltóieacá. báoieacá 7 rnaíha ann. lars-aipeacé loca 7 farrise ann. Tá toga Saeróige as éuile uime ra teac.

MAC RÍOŠ ULAD AGUR RÍ CONNACÉTA

Bí pí i gCúige Ulad an amáin agus bí pé rairóbir i gceart agus éar éur pé aríam píginu amú. Ca raib aise ac mac amáin agus bí an pí agus an bairpógan iongantac éuramac fá'n mac ríuó, ac mar rin fém, éa raib an buacáill jo-éuónna.

Fuair an pí bár agus o'fás pé a curo rairóbir uilg as a mac. Toirig an mac as ól, agus éa raib éuinnú ná uamra mra na Cúig éeantair naic raib pé acú.

Oiróe amáin, bí pé as teacé ó uamra agus é ar meirge. Conaic pé fear 'na luige le taob an beatais móir, agus toirig pé as camt leir.

Udbairt an fear leir, "Cperoin so bfuil mo loct fém opt, so raib tú ar fíubal aréir."

"Bí mé, leóga," appa mac an píog "agus ní fuil píginu ruac agam anoir."

"Maire" app' an fear a bí na luige ar éoir an beatais móir, "Clumma-ra an fear as fár cail i gConnacéta, agus raicamuro annrin. Tá pí ann agus b'féirpí so uacabapao pé a nigeann uuit uá mbea-muro ábalta na cleapannai a éurpeao pé oirpinn uó uéanam," agus le rseul fava a uéanam goirp, o'imicis riao.

Siubail riao leobca so raib nóin agus uerpeao an lae ann. Táimis riao éuig énoc a bí ann agus caroe éonac riao ar éaob an éuic ac fear agus é as buacail-leacé gíirpíu, agus a uá éoir ceangailte le céile. Udbairt riao leir "ir oie an obair acá asao!" "ir oie cinnce" app' an fear, "ac éairfe mé reo a uéanam, nó cailfe mé mo éeann, agus tá mé com garpa rin sup éeangail mo máigirpí mo uá éoir le céile ar eagla so raicann ar fíubal."

"D'feairpí uuit a teacé linn" appa riao. Raica mé cinnce app' an fear. Tus mac an píog leir a rrian agus fceair pé an pópa a bí ara éopa, agus o'imicis an trípí acú.

Bí éró beas toige ar éoir an bealuis móir agus éair riao an oiróe ann. Ar maroin o'imicis riao. Siubail riao leobca, agus fíubail riao leobca so raib nóin agus uerpeao an lae ann. Táimis riao éuig an farrise.

Bí fear i gcoir na farrise agus caroe bí pé a uéanam ac as réroeoac amac an lán mara le 'na uéal. Udbairt riaoan leir, "ir oie an obair acá asao le uéanam!" "ir oie so uerpóca" app' an fear, "Dim goirp uo anáil so minic; ac éairfe mé reo a uéanam na cailfe mé mo éeann."

"ir fearpí uuit a uol linn," appa mac an píog, agus le rseal fava a uéanam goirp o'imicis pé leobca.

Siubail an ceatár acú leobca agus éa raib riao i bpeo as fíubail sup capao fear eile optú agus é as bpeaoac cloé le na uopnai. "Tá uroé-obair asao-ra pórtca, teimro," appa riaoan. "Tá leóga" app' an fear, "ac éairfe mé reo a uéanam, nó cailfe mé mo éeann." "Nac b'feairpí uuit a teacé linn?" appa mac Ríog Ulad, agus cinnce so leor o'imicis pé leobca.

Chuair an cúigeap ar asao annrin so uóamig an trpaónna. Táimic riao éuig éoil uó uopca agus caroe bí as taob na coille ac uotán toige. Cáit riao an oiróe mra an teac, agus ar maroin o'imicis riao leobca arí. Siubail riao uopoiis ar uair so raib riao iruig i lár na coille. Agus caroe éonac riao ann ac fear as fceairpí éuinn len a curo éor. Uualpeao pé cic ar 'ac aon éuinn agus uirpeao an éuinn.

Chuair riao ar asao éuige agus udbairt riao leir, "ir oie an obair acá asao!" "ir oie" app' an fear, "ac éairfe mé reo a uéanam nó cailfe mé mo éeann." Udbairt riao-ran leir, "Nac b'feairpí uuit a uol linn?" Máic so leor" app' an fear, agus éar riao an reirpí acú so raib riao as Cúig Ríog na gConnacéac.

Uuail riao ar an uopar agus leirpéac irceac iao.

Nuair a táimis riao irceac éuig an píog u'amape pé so épopta optú, agus udbairt pé leobca: "Caroe tá a uóit oirpíu annreo?" "Do nigeann," appa mac an píog. "Máic so leor" app' an pí, fan so maroin agus teirpéamuro annrin." Chuair riao uilg 'na luige.

Ar maroin, nuair a u'éigis riao, rseairt an pí optú agus táimis riao i lácar. Bí rean éailteac na píoptóige as an píog agus táimis riao irceac. Udbairt an pí léici: "Caroe na cleapannai acá tú as uol a éur ponn na uaoime reo?"

"Tá" appa riao, "Ní faca mé uime aríam a uoiopao leir mipe a pártáil." "Caroe an pápa a uer asao?" app' an pí. "Rápa so uoi an Uóman Cúig agus trí buroéail uirpe a uógaíl ann agus annreo ar ar," appa an éailteac.

"Cáitfe uime asao a uol ar an pápa rin" app' an pí. "Sin obair uamra a máigirpí" app' an fear a bí as coméao na gíirpíuacáca.

O'imicis an fear luacámar agus rean-éailteac na píoptóige ar an pápa annrin, agus bí an trean-éailteac as cup ceann so máic ar. Bí an fear a bí as réroeoac amac an lan mara as an fíinneois. Nuair a tus pé fá uer caroe bí ceairp, uós pé an fíinneois agus réro re leir, agus leas pé an trean-éailteac ar an beatac móir agus o'imicis an fear luacámar ar asao.

Cionntuis an trean-éailteac éuig an píog ar ar agus i uilg ralaé, agus fuair an fear luacámar an buair opt? "Leas an pí léici. "Caroe táimis opt?" "Leas an fceao mé, agus éa raib mé ábalta a pártáil, ac na bac leir, tá cleapannai agam so fóill."

"Caroe an uapna cleap acá asao?" app' an pí, "Ní faca mé aríam" app' an trean-éailteac, uime a uoiopao leir an oirpao rin cloca a bpeaoac liom-ra i lá amáin."

Tus pí léici carup agus o'imicis pí amac a' bpeaoac cloé. Udbairt an fear a uoiopao leir na cloca a bpeaoac le 'na curo uórn. "Sin obair uamra, a máigirpí," agus o'imicis pé amac ina uoiaró agus toirig pé a' bpeaoac le a uórnai, agus bí pé ábalta an uá oirpao a bpeaoac le cailteac na píoptóige agus b'éigim uuite (oi) riao, bí pí com náirpce rin.

Táimis pí irceac éuig an píog agus bí fearpí móir uirpí, agus udbairt an pí léici, "Caroe tá as teacé opt 'ac aon am?"

Udbairt pí "leóga tá cleapannai so leorí agam so fóill." Caroe an cleap eile acá tú as uol a éur optú?" app' an pí. "Can faca mé so fóill uime a uoiopao leir an oirpao éuinn a uaint liomra i n-uair a éuig amáin," app' an éailteac. Fuair pí tuas agus o'imicis pí léici.

Udbairt fear na gcor fceair le mac Ríog Ulad. "Sin obair uamra, a máigirpí," agus lean pé í. O'imicis an uirpí acú ra éoilro a bí ann. Toirig an trean-éailteac le n-a tuais, agus toirig reirpí as eiceál na gceann, agus éuopao leir éuig éuinn a uaint, fad ar bí riao as uaint éuinn amáin, agus b'éigim uuite (oi) iarrparó ar riao nó mullpeao pé an éoil uirpí.

Annrin táimis pí irceac éuig an píog agus udbairt pí leir, "Tá riao ábalta fá mo éoime!"

B'éigim uon píog a nigeann a tabairt uó mac Ríog Ulad annrin agus pópaó iao. Bí banair acú a máir lá agus bliabain, agus bí an lá uerpeannac níor fearpí na an éeao lá, agus bí an oirpao rin fceirpí ar Ríog Connacéta sup rseail pé é fém agus rean-éailteac na píoptóige agus bí raoíal bpeas as mac Ríog Ulad agus an reirpí eile ón lá rin so uoi an lá a fuair riao bár.

Sin uerpeao mo rseil.
(Ó m'atáir, ra rseil, a fuair mé an rseil reo.)

Aine ní uóirnín,

Coláirte na hioirgoite,

Sailim.

Coláirte na hIolrsoile, SAILLÍM.

SEISIÚN 1929-1930.

Scoláirneacha na Saebealtachta Léigheacha i nSaeóilse

Tá Scoláirneacha le fáil ag Saeóilseoirí ó tús leanaí:

(a) £60 na mbliadain ar feadh ceithre mbliadain do dháime a bhfuil Dúnréirí na hIolrsoile bainteach acu.

(b) £60 na mbliadain ar feadh dhá bliadain do dháime eile ór cionn oét mbliadain deas a bhfuil comhruime foghluma oísa.

Tá bairre léigheacha i nSaeóilse, na Scoláirte, ar na haobair foghluma seo leanaí: Tráchtáil, Seilteas, Cúntaraíocht, Seandá, Ríomhaireacht, Cipeolaíocht, etc.

Ní b'íde ar na mic-léigheann a' tualasair beasa a íoc.

Donnóime atá ag cur i rteach ar na Scoláirneacha tuairimíochta ní mór ná iarrtar a beir i rteach Róimh Bealtaine 24ú, 1929.

Le tuilleam uasair a fáil ríomhtar ag Rúnairí, Coirpe Scoláirneacha na Saebealtachta, Coláirte na hIolrsoile, SAILLÍM.

(Ní ádhóirí aon leictir a ríomhtar i mbéarla).

Leabhra a Sgríobh
TOMAS O MAILLE

AN GHAOTH ANIAR (3s.)

MAC DATHO (1s.)

Innsean nua ar an sean sgéal.

URLABHRAIDHEACHT

Agus

Gráiméar na Gaedhilge.

Quid a I. (Fá éadach, 7s. 6d.), tracht ar Urlabhraidheacht (foghraigheacht) i gcoitcheann, agus ar chanamhna na Gaedhilge.

AN GIOLLA DUBH.

Mícheál O Máille. (2s.)

Iad uilig le fághail ó

Cómhlucht Oideachais na hEireann

89, SRAID AN TALBOIDIGH,

BAILE ATHA CLIATH.

seánín nó eadtra mic mí-
rialta. (An Seadac do Sgríobh) 1/3
másh ealta éadair. (Cairlín Nic
Sábhann) ... 90.
mian a croíde. (Páiríais ós ó
Conaíre) ... 2/6
an tobair naomta: DRAMA DO
PÁISTÍ. (Seaplot ní Dúnlais) ... 90.
tuaim mbeir. (Mícheál ó Mupé) 1/-
ríseacht de. (Mícheál ó Mupé) 1/-

máire ní RAŠALLAIS.

Díoltóirí Leabair,

87, Sp. Uac. Na Dúireóige,
áit cliat.

Ó FORMÁIN 7 A COMH

CLÓDÓIRÍ 7 LUÉT DÍOLTA
PÁIRÉIR AGUS LEABRA.

SRÁID NA SIOPAÍ, SAILLÍM.

TUŠAÍO DÚR SCUIO ÁRAČAIS DO'N
CUMANN ŠAEDEALAC IS FEARR
AN CUMANN IBERNAC INSURALA
TEO.

i n-ASAIÓ TÓITEÁIN AGUS COITCÍNNE

Ppíom-Oirí—48 7 49 SRÁID AN DÓMA
ÁIT CLIAT.ná polasaithe is iomláine le
fásáil.

na sgríobheoirí nua.

Tá pómte dháime nua anoir a' cur píosar
ra Stoc. Du máit linn an comairle seo
a cur oísa. (1) San ríomh ac ar aon
taobh amáin den páiréir, (2) colb máit
de a fásáil bán, (3) leanaíam do leictir
7 snáir cainte an Stoc.

Píosar ar bit a cuipfeair an iomarca
ríomhóirí ar luét na heasparóiríochta ní
páca ré irteac.

Crio an bporca - 3/- na mbliadain.

" " " - 1/6 na leibhliadain.

AN STOC

MÁRTA, 1929.

PÁDÓIRIC Ó CONAIRE

(IARRAMUID AR LUÉT AR LÉISTE
AN ATCÚINSE SEO LEANAS DO
LÉISTEAM. Tá faoi'n sCoirpe an liorta
a tús a' t'póiblíú go luac agus tá púil
asáinn go dtiocfa ríomh pácamhail eicín
irteac acu roir an dá linn. So tóí réo ní
sairse ar bit é an méir a cuipfeair irteac
acu, ac támar a ceapad supb amháir nac
bhfuil fíor ag so leor de cáirpe Pádóiric
a' cur a beir ar bun éir a' bit. F. an S.)

"Tóiseadair a leact ir a lia 7 ríomhóirí
a ainn i n-ósum," rin é a' t'póirí fadó
nuair a seobad fear mór ainnemhail báp.
Tá fear mór i n-éigre 7 i scúir na Saeóilse
éir éir a tóil ra seiréaróis. Dúine de na
túine ir nó a iunne leirídeact nua a dúnú
i nSaeóilse na haimpíre seo, tá ré anoir
imíste ar plúse na ríunne.

Ní ac ulán de na fóirí or a cionn ra
reilís go fóill. Tá ar Saeóil na hÉireann
leact a tógáil or a cionn buanóir a ainn
7 a cáil do na Seiméalaíse Saebeal atá le
teact, do na Saeóil a beapfar ómór do
éirle dúine a iunne cion ríir le náiríun
Saebeal a cur fá meap 7 fá máir, 7 ní hé
amáin don té a iunne cion sairíróis 7 cion
facaíis mar iunne reiréan.

Níor mór leact a beir le feiceál or cionn
uairse Pádóiric Uí Conaire a beapfar le
léighead do éirle dúine anoir 7 go deo an
meap 7 an uairíam a bí dá éigre 7 dá ceap-
táiríochta ag an dúine a máir le n-a linn.

Ir iomra euaócan 7 fuairíochta a
t'fúlaim ré le eolur a cur ar an t'plúse
a tóí ré feim le bail-éiríoch a cur ar a
ceiríone éigre. Le fuil a éiríoch go mímé
a ceannais ré an t-eolur rin 7 b'ín í an
túbaic a bí ar a peann.

Ac ba éuma leir cé'n ríglaburíochta a
fuair ré nó cé'n t'póiríochta a bíor ríaití
ar, bí ré i gcomhruide tóirí dá dún 7 don
Saeóilse.

Tá púil asáinn go mbeir líra or a cionn
a beap i n-óiríoch 7 ríon a fúlaim ar fead
na seadaca 7 na mílte bliadain ran áit a
bhfuil ré ag fanaic leir an airéiríse.

Tá púil asáinn go mbeir ríiríun cum-
neacán le n-ainm a beap ma uasair mírínis
ag Saeóil a ríreapfar iad le tuilleam
éigre a ríomhóirí 7 le t'póiríoch a t'póiríoch
ar pon na teangan má bíonn call leir.

Ní bead Saeóil na hÉireann fáirca mura
mbead t'póiríoch éiríun ran áit ar ríuad 7 ar
cuipfeair é a t'póiríoch 7 seann a céirle le
omór do 7 nac leiríoch a cáil ar ceal. Ar
an ádhóirí rin éiríun an éiríoch de Connrao na
Saeóilse atá i nSAILLÍM Coirpe ar bun le

Sac ní maicéanac a t'póiríoch 7 le reacaóirí
aríisio a glacaó le n-áiríoch rin.

D'íarr ríad ar dháime ainnemhail 7 scúir
na Saeóilse 7 na hÉigre Saebealaíse a
t'póiríoch de éadair oísa.

IARRTAR ORTSA, A LÉISTEOR,
SÍONTAÍS, DEAS NÁ MÓR, A CUR
ISTEAC.

meabracán Doezen

Tá Ollamh Seapmáinneac ar b ainn do
Doezen a' b'pá a t'póiríoch go hÉiríun an
rairíoch seo éiríun. Tá gléar aise le
caint an dúine a ríomhóirí nó a seannad ar
pláca, agus ní hé amáin rin ac máiríoch an
pláca nó an bun-mínta veir míle bliadain.
Ir fáca an t-áiríoch é rin le píosar Saeóilse
a beir beo.

Uí an t-Ollamh seo Doezen i n-úiríoch 7
sCúise Mumhan 7 t'póiríoch ré go Connrae 7
mbliadain. Séapó tá uainn ná CAM-
TEORÍ IS SOILÉIRE NÓ IS SLAINE
SAEÓILSE ar sac ceapó ven éiríoch a cur
ar fáil le go seupfeamair a seaint ar
na plácaí nuair a t'póiríoch Doezen. Veir
a seaint ríad ar fáil go ceann 10,000
bliadain. Ní mór an oíreac seo ar
Connrae na SAILLÍM, Connrae Múiseo,
Co. Slúis, Ropcomáin, Liapoma 7 Co. an
Cláir a beir ann le pómpla dá seaint a
cuipfeair.

IARRTAR AR ŠAŠAIR, DOCTÚIRÍ,
OIRÍ 7 DHÁIME EOLASACA EILE A
BHUIL SUIM ACA I SCÚIS NA
SAEÓILSE AINNEMHAIL 7 SEOLAD NA
SEANNTEORÍ IS SLAINE 7 IS SOIL-
ÉIRE SAEÓILSE DO CUR ISTEAC AS
TOMÁS Ó MÁILLE.

Coláirte na hIolrsoile,
SAILLÍM.

Glúaireanna

GLEARRTA [GLEADÓRAD]—(1) Nuair a
bualtear lán a éiríoch ar dúine
fágann ré gleadórad bualte, (2) nuair
a t'póiríoch mór nó páis báiríoch a mbíonn
teannad leir.

SUTÁLAISE—Sin dúine ar éuma leir cá
ráiríoch ré a lán. Dúine ar éuma
leir ráiríoch nó glan an ríad ac ní
glacann ré aon t'póiríoch póime.

PRUCÁN—Tuairíoch de dúine nac bhfuil
áiríoch ac atá teann teangmáirle. Sin é
an té a mbíonn an sairíoch aise agus é
ag rá, "ní h-íad na ríir móra a
baineair an ríomh ar fáil."

SSEALLÓIS—Nuair atá dúine ag ríomhóirí-
acáin eiríun, na píosar beasa a imíseair
uairíoch ríad rin na ríseallóis.

SSEALPÓIS—Ar an bpíosar a imíseair ar
uball nó ar fáca nuair a bualtear i
n-áiríoch cloicé é ré rin an rísealpóis.

Tugtar pleabta ar an bpíosar céanna.

SMALCAIRE—Féar breas a mbead ráiríoch
a éiríoch ar agus coramíoch ar go
rímíoch ré éiríoch éiríoch.

SRAMACÁN—Ar na páiríoch ósa a tugtar
an t-ainm seo mar seall ar go mbíonn
ríad mílte ráiríoch éiríoch nóiméac fá
lú. Tugtar ar dháime fáirca é comh
máit go mór-mór ar an seuro seo a
mbíonn na ríomhíoch leob.

SMUTÁN—(1) Scumpa de éadair ráiríoch
(i. ríal), (2) fear tuig, téasaraic a
mbíonn coramíoch ar a beir comh
láiríoch le ríal.

SPARDEALAC—Móin bós san máit san
maoin nac t'póiríoch teine ná tear uairíoch
nuair a cuipfeair ríad í.

SPIORAC—Sin é an lot a tógair an b'píos
ar cora dúine. Ir tinn na ceiríoch iad
na ríomhóirí. [Seiríoch].

STUAC—(1) An áit atá ar éadair taobh
den t'póiríoch or cionn an máit, (2)
cimeál canntail a t'póiríoch ar dúine fá
rúir eicín a t'póiríoch ar bealac ar.

STRIONCÁN—Dháríoch beas ar tóim
ríois.

LAOI FIAIC

1.

"D'aicireocáinn rgeal agus caithreim mhór
Ar an bhfiac shars na tceann pluas
So tcamis ré eugaimn óar noail
Óar sceannac so léir gabáil."

II.

"An cloasat a bí ar a ceann
Mar cumhad den ór óreac-óear
A dá pleis den fíor-éruac slan
Sé bí ar an míl agus sac reoil an-mait."

III.

Agur annpin iarrar an fiac san ppár
Compac Sull óa deap-lámh
Compac Orgair óa lámh éil
Agur nae mór an focal é as aon laoc."

IV.

"Compac liom-ra ir éigean tuit
Agur fan so péir a macáim
Imtis anoir fao ir cá tú plán
Cun do éire féin ná ir bua aicreac
(buaitreac)"

V.

Ir beas a meadais mé rin, a Sull
I nriaró mo tupaí go héirinn
Imteact agur mé plán
San seilleat fágail ó feara fáil."

VI.

Agur do mo gheacacáir rin a Sull
Compac a tabairt do aon ronn (go mbu
fmuacacáir).

Óa feadair é i gCric fáil
San tuitteat eile a beir i n'fíor-pairt."

VII.

"D'éirigeatúar ruar go borp na fíir
Mar bí Sull agus an fiac ba tcean goil
Ba cobann caróbreac lanna na laoc
Agur iao as gearrad cneara a céile."

VIII.

Bí Sull go mór óa élaoró
As an bhfiac a bí ró-shars
Sé tudaire Sull go mín "atáim san bhu
Tós díom faobair ó'airm."

IX.

"Do cara agus do coimice, a fiac
Tós díom faobair ó'airm
Anoir ó tá mé las fann san bhu
Amhoisim don tpaosail so bfuil mé marb."

X.

"Tabairt eura cara óo, a fiac
A mic an ríog ir ró-mór fearis
Tairisim tuit fá éirí, appa Fionn
Uran go baon (buiréan?) agus mo éuro
arm."

XI.

"Ní tuidrat cara óo, appa an fiac
Inn an bhféinn ná éadail
Agur marboe mé Sull.
Inn an sceao éar."

XII.

"Má'p rin é do coimice dom," appa Sull
Agur m'feiceat anocht faoi leactrom
Nuair nae bfuil sar dom agairt níor mó
Féacra mé leat anoir don tcean-gleo."

XIII.

"Heicim do lámh, a Sull
Do páiró an fial, Fionn
Ó ir tú náir leis aon laoc uair plán
A mic a copairó ó éruacáim."

XIV.

Tós Sull a lámh agus a lann
Agur buail ré an copairó so han-teann
Dain ré an ceann de de'n béim
Agur d'éirig a aigneat de aon léim."

XV.

Agur annpin a pitear an rgeal san ppár
So cric na n-innreaca san aon clár
So nreacair társ an fíir
An buairó-sac-áir, a deapbrácair."

XVI.

Do gluairear buairó-sac-áir go meap
Agur bí éireat áir i n-aon fear
Tudaire ré nae rceppat ré a lámh
So marbuisat ré Sull agus nae é amáim."

XVII.

Agur annpin a labruigear an eilcin ós.
"Mo mac féin má d'éas leob
Fuiris a mic eile agus ná gab ina óail
Agur nae leor tóim a éailteat inn an
opto ir fearr."

XVIII.

"Ir tpuas mar tudaire tú liom é a mácair
Agur sup' é mo deapbrácair féin an
tcean ronn
É tuitim le lámh Sull an áis, óa m'ué!
Nae tpuas rinn éoréce san éiric."

XIX.

Éiric ní bfuige tú i n-a báp
Do páiró eilcin na ngeas mbán
Níl ré inn an toman le fágail
Fear compaic Sull i n-aon gabat."

XX.

Ir copairó mé m-comláim do
Fiac mé eailteat é mo rgeal bpiom,
Níor fiás ré Sull plán
San cleit éleibe agus cleit a bótáim."

XXI.

Ir annpin a labruigear Ri an plimlann-
cruacacáir."

"Imtis a mic beir beannaet céao uaim,
Imtis anoir agus ná héiric a' társ
Tabairt leat m'airm agus m'éireat."

XXII.

Do gluairear an copairó tar páile
Faoi óim lollam mo rgeal cpáiróce
So bfeacamair inn an scuán go háro
An laoc san laige ba tcean lámh."

XXIII.

Ar a tceairta ní raib aon ppío
Ba síle a óeao ná an eailce ró-mín
Ba mait i a rsiac agus a lann
Cí(círó) bí éireat áir go han-teann."

XXIV.

Óuairó Sull faoi óim a airm irceat
Agur ir gearr a bí ré óa gléar
Agur táimis an copairó ó'aon léim.
Do compaic a b'ail liom a Finn"

XXV.

Agur annpin éur an fiann
A gcomhairle i noliat"

Dul faoi'n calam óa bfeacat
Nó éire fágail as an bfeap
Sul má marbuisat ré sac aon aca."

XXVI.

"Ná deanairó rin a élann na raorice,
Tudaire Sull, "Aet glacaisio bui n-airm
laocairó"

Racairó mé féin ar tceir ina óail
Cí(círó) ir mór mo éreacra inn sac aon áir."

XXVII.

Agur annpin éur an fiann a bfeacat do
Aon aca nae bfeacat an tulaig beo
Muna tceairó ré le lámh Sull
"So racairó rinne ríor tuislam(?)"

XXVIII.

Óuairó Sull ar ceann a airm irceat
Agur má óuairó ba é féin an tcean-fear
An céao raotair do baim do
Ó'forgesail a éreacra de mór-rceiric."

XXIX.

Bí a éuro fola as teact
Agur é féin san ró-neap
D'iarr ré coimice ar an bhféinn
Agur d'éirig Orgair na mór-béim."

XXX.

"Dap an lámh rin opt a Sull san rmuiró
Cuiró ní bfuige tú moiró ó'n bhféinn úir
A péir ir mar tairraing tú opt
Loc oic agus iarróis (t'airgnó?) tudaire
Fionn Mac Umaill."

XXXI.

"A Rí," appa Sull annpin
"Ná feall ar mo báp
Náir mait é mo cóngnam
I gcuat-éar."

XXXII.

"An cumneac leat ann
Ná an fiac féin a bí ró-shars
Sup liom a tuit riao an lá rin
An vír copairó do b'feap lámh."

XXXIII.

"Sac a nreacra tú tóim
Tuir agus tair marbuis tú uaim
Agur ní b'feap óar muinntir
Mar seall ar Conán."

XXXIV.

Nuair a éonnaic Diarmuid áis
Sull féin san cuiró
D'éirig ar imears an tpuas
Agur fear ré ruar le n-a uillinn."

XXXV.

Buir ré an buille óa ceann
Sup tós ré a lámh agus a lann
Buail ré an copairó so han-teann
Sgairt ré an ceann de de'n béim,
Agur d'éirig a aigneat de aon léim."

XXXVI.

"M'focal tuit a éleirig, appa Sull
"Sup maol guala san deapbrácair
An am éorgar a an glóir muipe (leg. gleo
míir)
Ir mall buille aon uiró."

Síun Mac Aontais, Tóim an tSean-Baile,
Acaill d'airr."

Miceal Ó Tiománaróe do rsióir ra
mbliatáim 1903."

Níl aon triopa inn na cúis a bfuil níor mó
eairrarde Saedéalac le fágail ann ná as

A. moon, tecranta,

A víolar cultaí fear, hataí ban 7 sac aon
tropic éadais feilear d'feap, bean, no
páirce."

Fiorfionta eslinton, i nsaillim."

An mait leat £5,000,000 a

Coinneál in Eirinn?

Deirte Saedil na héireann an capm mór
rin airmó sac bliam do Seán Buiró i
ngeall ar aipseat Urradair, ar Lorcat,
ar Tionóir agus ar Saozal Daome, agus
caillúnt éairt d'éirinn ireat £80 ar sac
£100 de rin."

An Saedéal-comluet tairde um
urradas naisiunta, teoranta

The Irish National Assurance Coy., Limited)

ARDOIFIG—30 FAITHCHE AN

CHOLAISTE, ATH CLIATH

Loe Deirpi, Conamara.

AN OPUIMNEAC BACAC

Tá rsochac cappaigeac ar an taobh ó dhear d'Oileán Uí Lárde. Tagann péire faoileán opumneac so uici an rsochac rin ran rannrao le sor. As reolaó ríor an loé uici éifeá an sanbal ma fearaí agur a agharó ríor, agur dá mbeaó fíomeaáa asat, éifeá an sé agur i ma lárde le n'air ar an neaó.

An Opuimneac Bacac a bíoró agam le blianta ar an Opoiceao Mór i lár an baile bí ré ma fáraire ar an scappaig an rannrao reo mar ba gnár leir saé rannrao le fada. Tusaó an Opuimneac Bacac ar de bairi cor bacac a bí aise. Earcom a píl ré a marbú ag Céib an Uírcas i mbéal na habann a bann méar de'n coir rin. Tugsaor an bacacáir faoi deara agur é ag riubal ar opum an muintinn.

Nuair a bí marbú an éirí ma fearó ag an bPóirre Caoc agur gnuarplaé fola agur iars loéa dá scaiteam rin abann in aimpri meirí bíoró ré rubac pácaé, agur éaiteaó ré veiréaó lae ar muinteann an Opoicé. Tusaó ré réarra an euan amac so hnuir féiró in aimpri gann, nó so Ceann Uóirne, nó b'féiróir supb ar ceann na Taimnaé a déanaó ré cuairtú. Muna n-éirígeaó leir polácar a fásaíl abfao amac tusaó ré Oileán an Sippiaó iteacé ma éirra, agur bíoró fanncais, fannpings annrin i gcomhairde. Connaicéar lá é ar opum muice báirde i lár a euan. Ir amlaó a léim an muice de'n fálaín a bí ag teacé ó na hoileán so Sallim agur bácaó i. Táimís an coir so huaicéar uirge in miteaé laeaeannra agur bí a béile ag an Opuimneac Bacac ví.

Tréis ré euan agur calaó faoi Deatame agur tús ré féim ir a leir-éan an loé opéa féim. Ir iomda breac nuao agur liúr beag agur péirre a marbúis ré ran uirge canaíde ar tráigeanna na n-oileán an fára a bí an sé ar sor. Sgiob ré rinéin eirce ar an ál i mbléim fuanáim lá, agur táimís ré raor ar éisim ó'n tuairgín a éaít bean leir ó'n uopar. Níor bac ré apiam le hál na heala a raib neao aice in na gíoleaáa ag an gCaolécóill ná le neaolamh na mbhoigeall ag Cairleán na Cipe. Fiteaó laéa agur a bolg tollta ar Oileán Uí Lárde ac níor leagaó an coir ar an mBacac mar nac b'paca bean na Coille Uíge an laéa dá marbú aise. Ir amlaó a ríimn ré de cappaig anuair uirge. Dam ré aóó agur aghaóir agur eiríde airte.

An lá a marbúis ré an laéa nuair a d'fíll ré so uici an cappaig supb bí an sé agur an dá púnnacé imíge. Nuair uaignear é agur leir an uaignear táimís mian éun uíó na fannpings ann. Cummís ré ar blar na páile a bíoró ar saé a b'fágaó ré coir clavais. Meabhuigeaó uó so tobann an blar supb a bíoró ar an n'gaóit cair nuair bíoró ré ma fearaí ar bairi muinteann an Opoicé. Níor cummís ré a tuille ar a leir-éan, ná ar an dá púnnacé b'paca. O'éiríis ré de'n cappaig agur tús agharó ó dhear.

O'éiríis ré so háro ran rpéir. Bí leiteaó dá fícto opolaé ó pinn ríatáim so céile nuair bí ré faoi feol. Cípi ó'n calaín é, ac bí ré óó háro nac b'ficeiríde burde an supb, nó veirge na scór, nó síle an b'polaig, ná an pinn-pore áiríoeallac faoiaóiríacac. Treoiríis an t-uirge ma bealaé é so uici bun na habann.

As uol éar Sgac an féic uó, eúis mite ó'n gcalao, connaic ré uaró an fáirpse. Míeairíis ré ar a luar agur tús veiré móiméao so bun abann é. Tuirpings ré ar an rean-céib in aice marbú an éirí. An tréachóna a bí ann agur fíú bolao ríatáim ní raib ar an scéib. Tús ré faoi deara na báro iarsaís ag céib an clavais an taobh tall de'n abann. Ní raib iarsaíre le feiceál. Sgiop ré éar abann riap agur tuirpings ar bairi cpann peoil. Bí pinnac faoileán ma ríurde ar placanna na mbáó. Bí dá fíúil an bacais agur saé ré reac aca ag cuairtú cón an uirge, agur san blar in ahaire. Ní raib áó ná amancar air. Bí de mí-áó uirí so raib na ríatáim ar fao

bainte ar na heangáca ag na hiarrairí agur cuiréa éun bealaís. Bí an coramap ríugáa ag na faoileán a bí i lácair nuair a p'póic na báro calaó.

Tús ré réarra ó ceann so ceann na céirde, ag eiteall so híreál. Tús ré faoi deara báro a raib a cuir eangáca ríatáa éar an n'gob agur beann eangáige ar fáineam an uirge. Deare ré ar na heangáca agur tús ré faoi deara ríatáin ríatáite ma dá leir ar an n'gaimeam faoi na heangáca. O'éiríis ré de ríatáin ar an ríatáin. Sé glar a bí ar plar an báro tús rí an t-iaris faoi deara ar an meannrao céatona agur bí rí óó luac, m'neamhaíl leir an Opuimneac Bacac. O'éiríis rí ar an iars. Nuair an dá fob an ríatáin ríatáite le céile. O'éiríis an sé glar agur leac ríatáin ma sob. Slus an Opuimneac an leac eile san eirge. Sé ba láiríe agur ba ual uó fíú a fearaí.

Síl ré cuairtú a déanam mar sup gáiríis blar an ríatáin a fíole. O'éiríis ré leac-éar i b'fartó. Bí ré gneamúisge i moíul de'n eangáig. Cappaig ré. Táimís an eangáig leir, beagán. Bí laóar de'n aneair a bí páite eiríe an eangáig dá éomneál. Cpaít ré an éor, ac níor ríatáileáó i. Leacúis ré an dá ríatáin agur pinné iarsaé eirge. Bí meabúacáin na heangáige dá gneamú uó cón an uirge. Ba fíarí so raib an uara cor i b'fartó agur táimís ríeom in an éan. P'poc ré an eangáig le n-a fob láiríe, ac na raib maít ann. Táimís eúac ar agur éorais ré ag bualaó na ríatáin i naíaró a céile.

Cuala na faoileán ar an scéib an clumh-éaríac. Cpuimígeaóir ma t'mceall agur pinnéaóir ríatáicéar mór. Níor tuirpingsaóir ran áit a raib ré, ac bíoróir ar eirteos ma t'mceall or a éomn, agur clampar mór aca mar bíor ag éanaéa nuair a bíor ceann aca i páinn.

Bí an taóille ag tuille. Táimís ríeallao páile faoi'n eangáig ac níor áiríuís i mar so raib rí i b'fartó ar laóar an aneair. Bí an páile aníor so uici clumh an faoileán i mbeagán aimpri. Bá fíarí so raib leac an éim faoi uirge. Ní leirgeaó an eangáig uó éirge leir an taóille. Míeairíis an luac fáire an clampar. Tuirgeaóir a épaoraisge ir acá an fáirpse agur nac in íoécar uirge acá pláinte uó'n faoileán ac ar a uacéar. D'ionann le ríatáin ag iarsaé an méao faoileán a bí ar eirteos or éomn an Opuimnís Bacac. Meall an raóar agur an uairpíre eirleac uóir iteacé ó'n Rinn Míor agur éuaró péire pottleac an bealaé san tuirpings so b'ficeiríre eéaró a bí ar riubal.

Bí an Opuimneac dá fáirí ag an gclumh-éaríac agur ag an cappaig ar an eangáig, agur bí an páile ag eirge. Spóic an t-uirge uacéar a ópoma agur bí ag teacé éar na ríatáin. Trómaríis an fíle na cleiteaáa agur an clumh. Cuairó ar fíú má bí an t-uirge coírom le n-a éeann. Laíaró é so tobann. Suairéan a táimís i mbéal abann éurí ré ruatáó mór ran uirge iteacé faoi na báro so balla na céirde. Cuiréaó an Opuimneac Bacac faoi uirge, agur níor eiríis ré. Séalaís ré ran páile ba uóéar uó.

An dá luac ir éuaró ré faoi uirge éiríis an ríatáin faoileán an áit. Níor cuiréaóir rpéir dá laíaró ma éor.

An t-iarraire a éuaró so uici an bócar iapann le n-a bócarí ríatáin d'fíll ré so uici n-a báro leir an eangáig a éabairt abailé. Scpóic ré i dá cappaig de laóar an aneair. Táimís an t-éan báirde aníor leir an eangáig. "Sin puo nac b'paca mé apiam," ar an t-iarraire, "faoileán báirde ran páile." Dam ré an eangáig dá éora. Tús ré faoi deara an méar coir ar uiréarba. "An Bacac boét!" ar ré, "ré cá ann," agur b'fíor.

TÁOS Ó CEALLAIS.

AN STOC.

A Cara,

Ar éurí tú uó p'iontúr iteacé agam le h-ágaró na bliána reo éusamh! Déan anois é.

Níl ann ac 3/- le h-ágaró na bliána!

AN LAÉA DEARIS

Nuair amáin faoó bí rí i n'éiríinn. Bí trípí mac aise. Ba maít leir a ríor uó pinnac eacopra pul a n'geobáó ré báp. As an mac ab óise b'fearí leir an áit a beir agur éurí ré a' p'ic pára an trípí. Bí fíor aise so mb'fearí an coiríde an mac ab óise. Nuair a p'icéaóir an pára annrin fuair an mac ab' óise an torac agur u'fuaíar an uairpíacáir an raib aon onóir ann. Séar ré riap annrin ar uiréaó uiríis. Nuair a uairé an t-ácarí ríor opéa ré'n mac ir ríne a bí 'un torac. "Síl mé a Cairpíre," aóirí an t-ácarí, "nac tú a beaó ar uiréaó." "Ní mé 'beaó ar uiréaó," ar rírean, "ac u'fuaíar mo uairpíacáir onóir opm." "Cairpíre m'irí an áit 'fásaíl ag an mac ir ríne, mar rin," aóirí an t-ácarí, "agur eairpíre tuar agur uó uairpíacáir miteaé."

O'imíis leir. Tús ré enoc de coirpíre (coirpíre) dá énoc de coirpíre, enoc agur gleann, cairleán dá raib ré ann, conaíarí 'sup péirí corra, so raib uiréaó an lae a' t'ígeaé. Conaíarí ré annrin ríor beag uaró, ran oróde. Teac a bí ann. Táimís ré iteacé ann. Bí rean-fearí iteacé p'omíe a bí céao blian u'áoir 7 ní raib ré i ríoon é féim uó uairpíacáir agur uairpí an fearí ós é.

Nuair a bí an rean fearí glan agur pára, o'fíaríis ré uen fearí ós cá raib ré a' uol. Dubairí ré nac raib fíor rin aise rean fearí "agur tuirpí mé an áit reo rean fearí "agur tuirpí mé an áit reo óirí so uó." "Ní fíeapamh panacé" ar a' n-t-óis-fearí. "Súbaíre mé ríatáin eile."

"Déanaí rin," ar a' rean-fearí "mará b'fíúil tú pára. Tá trípí laéa agam. Deirí ríatá annreó amáiríeac. Séarí tá ionna trípí ban, ar an uóman coirí acá fá uairpíeacé. Nuair a éioícar ríatá rin raíra ríatá a' ríam. Toróca ceann aca a' ceol agur uiríe ar bí a éioícar an ceol rin tuirpí ré 'na éolao so uici so n-imíis ríatá arí. Sab ríor ra gcalao, tabairí leac an ríatá agur nuair a torócar an ceol toruís a' carao na ríime in uó láim so uici so ríopra an ceol. An laéa ir uiréa aca uiríis bíorí aipeacáir agur cé scaíte rí a coall uiréa. Nuair a fábairí ríatá a' ríam sab so uici i rin agur tabairí leac i má fíeapamh."

O'imíis an fearí-ós leir agur pinné comairpíe an t-rean-fíir. Táimís an laéam. Toruís an ceol. Car an fearí-ós an ríatá in láim 7 uó ríop an ceol. Rug ré ar an gcoall uiréa agur ríatá an dá laéa so uici a n-áiteaáa féim. O'fán laéa an coall uiréa a' ríam agur bí rí ag iarsaó an coall uiréa ar an óis-fearí i gcomhairde. Ac ní tuirpíré ré an coall uirí so uiréaó r' gcalao póra(u) uó. Ar uiréaó ríatá tall eairí ré an coall éimí. O'éiríis rí aníor ar a' ríam agur i 'na bean ríatá-áimn. O'imíis an uiréa eile abailé agur éoríis ríre ag uéanam cleara lúit éíor ar an tráig. "Anoir" aóirí rí, "má inirpígeann tú so b'paca tú m'irí ran áit reo ní éioíca mé níor mó. Tá cor-ceatáir uó annrin coirí agur fíeapra tú uol an lóirín ann agur beirí mé annreó arí amáiríeac."

O'imíis rí abailé agur éuaró rírean i uiréa ar lóirín. Bí inígean ra teac 7 ba maít léirí an fearí-ós a póraó. O'fíaríis rí de an b'paca ré aon bean éom b'pacs léirí apiam. "Ní facar" ar rírean "ac ní póra mé tú."

Lá ar na báraé u'éiríis ré agur éuaró ríor ar an tráig ran áit a uiréa ré an lá p'omíe rin. Dubairí rí leir san a inirpíre cé h-i féim agur a teacé arí an céao lá eile.

An oróde rin nuair a éuaró ré so uici teac an éol-ceatáir éoríis an inígean a' fíar-puige uó an b'paca ré aon bean éom b'pacs léirí apiam p'omíe rin. Táimís fearí ar an mbuaíall agur uiréaíre ré so b'paca ré bean fá uó ba b'pagaéa 'ná i. "Ní

An Sathúiré Shle

Bí an cáil amuis ar Rampríníur, ní na héigipte, naé raib eip ríor ná mpreaé ríeíl ar a éuro paróibur; naé raib na pmonnraí a táimis ina óiaró baósal ar beir éom paróibur leir. Óa bús rín, éap ré ná mpreaé óó reompa móir de éloca gearraí a éur óá óéanam le n-a éuro aigis a éur i ocairge ann. Ásur ip amlaíó a bí an reompa reo rúóte caob ipis den pálar, ásur ba éuro de múir an pálar balla an treompa.

An raor cloice a raib eip na hoirpe reo aip óéipis leir, ásur é óá óéanam, cloic a éur ipreac éom pcamóda rin pa mballa so bfeapaoi i a baint amac san ríoró an ar bí a ocairge; marí fann-tuis ré an t-aigse. Cíóchnuigeaó an reompa ásur cupeaó i ocairge ann maoin an ríos.

Cuairó an aipir éap sup buaileáó tinn an raor cloice. Nuair óáipis ré an bap a' ceannaó leir eip ré ríor ar a beirp mac ásur óáipis ré óóib ríeal na cloice, óá páó sup ar maice leo-ran punne ré an cleap rín, i móet ip naé bfeicpíóir lá boet le n-a mbeo. Annrín eip ré pan eolar iao le so bfeapaoi an éloic a baint amac ásur ffeirín sac ríor ásur fairnéir eile ma caob; as eip bannaí oppa san an rún a leigean le aon neac beo. Cailleaó an t-aipir annrín.

Da gearraí moill ar a élaín mac an éomáile a fcaicant. Cuairó so ríor an pálar fá óóreap na hoirpe; baineap amac an éloic san aon anpó, sup fíoréap lán laípe ar éirte an ríos.

An éeao uair eile óá ócus an rí cuairt ar an reompa ba follupac óó so raib an t-aigseao fíoré i scuro de na ríoré a raib ré i ocairge, puo a éur iongnac ásur uacáap aip; ac ríor ná fcaíl ní raib ar luic na fcaile.

Ar a fion rín féin, ní raib an óá ócus ré cuairt ar an reompa ná leir óó sup baineap cuilleaó ar an scirte, marí ní deacáó iaoaó ná fcaip ar na sathúiré ac a' baint ar i fcaimuróe.

Faor óeipeaó éap, éinn an rí ponnit paitéap fcaíl péro ásur iao a éur in aice leir na ríoré a raib an t-aigseao ionnta. Rinneaó amlaíó. Táimis an beirp marí ba fcaíl so ríor an reompa. Baineap amac an éloic ásur éuairó ceann aca ipreac ip an bpoll a fcaíl pa mballa. Rinne ré caol óipeac ar na ríoré, ac má punne ba gearraí sup sathú é so ceann cobann i fcainn de na fcairé. Nuair óáipis ré so raib a éapígn ionann ip meilte, ríreao ásur beirp ré ar a ómóáip óá innrín óó céap a bí éapígn éapíú. Óáipis ré aip éeac ipreac so beo ásur an ceann a baint de pa fcaoi naé n-aíneócaí é nuair bfeapí aip, marí óá n-aíneócaí óíocpaoi beirp ann.

Rinne an ómóáip a éomáile marí factap óó so mba éallmar an éomáile i. Táimis ré amac annrín, fcaipis ré an éloic ipreac ip an mballa; ásur abate leir ásur ceann a ómóáip fá n-a apíall aise.

Le bap-fíllre an lae táimis an rí ríeac ip an reompa ásur méapuis na ríle rna mogaill aise nuair éonnaic ré an éolann san éeao a bí fcaíl pa n-aigse; ac 'ré an puo ip mó a éur iongnac ásur buairéap aip so raib an reompa marí bí ré san poll san púirín a bfeapaoi éeac ipreac ann ná mteacé ar.

Cús ré oipouáó an éolann a éabap amac ásur a épcaó ar éeao an pálar, ásur cupeaó fcaipis óá fcaip; ásur bannaí oppa bfeir ar neac ar bí a óíeicéí a' caoineaó ná a' óéanam bpoín éap fá'n áit, ásur é a éabap ma fíatónaíre.

Ar éloirín don mácap so raib corp a me noctuíge pan móet reo fíll ré so móir uipre, ní náip iongnac, ásur labap rí leir an raíma mac (an té a éus an ceann abate leir) óá impróe aip beap éisín a éeapó éun an corp a éabap aip ar; ásur mup na óéanaó ré rin so n-aíneócaí

rí féin i lácap an ríos ásur so noctócaó rí ríeal na fcaile ríor puar óó.

Óíeac an mac le fcaip a éur mte ásur san an ríeal a éur ní bfeiré ac ní raib aon maic óó ann. Ní raib fcaipéaó ná fcaip le fcaíl aise, so mbéisín óó fcaileáó pa beiré; ásur reo é an cleap a éap ré.

Soicéí de épíne a líonaó le fion ásur iao a éur ar ómum apal. Seol ré iao reo amac ponne nó so ríoré ré so ríor an áit a raib na fcaipis as fcaip an éurp. Rús ré ar éupla ceann de na épíne sup bap ré an ríeangán ríor. Ní túirge a punne ná épíne an fion a' fcaip amac. Bí fcaip na n-apal ar uacáap, marí óóis de, fcaip reo; ásur épíne ré aip a' fcaipéaó ásur a' beicéí ar na hapal, ásur é as iapíaró corp a éur leir an bfeirín, óá m'fíor óó.

Nuair éus na fcaipis an ríoré fíona fá ocap, mteap amac ar an mbócap in aon puacap amáin; sac mac mácap aca ásur a fcaipéac ma fcaip aise le bfeir ar an ríorap a bí a' túirín so ríeao. Leis an ríorap aise so raib ré fcaipéac leo ásur éus ré fcaip na muc ásur na maipis oppa. Rinneaap a ríoréall fcaip a éur ann ásur pa beiréac táimis maolúcaó ar a éur fcaip ásur ba gearraí so raib ré éom ponneant fáin le cáe.

Seol ré na hapal i leirp ásur épíne aip as eip eum a' fcaip ualac. Baineap amac pa fcaip ásur pa fcaipéac, é féin ásur na fcaipis. Épíne ceann aca a' ríoréac ar ásur as óéanam fcaip fá'n timpíre a óéipis don fion nó sup bap an fcaip ar an ríorap féin ásur so ríoré ré óóib ceann de na épíne ásur a raib ann marí aise.

Buileap ríca i mbun a fcaip ar éolba an bócap so mbeaó bpaon óil aca ásur óáipéap aip fcaip ásur óil. Da éapíap leir a ríoréac ar ríoré, ásur óíeap. Óíonmácap an mac é.

De réir marí bí an fion as óil i ríoré bí an muirteap as óil i ríoré, ásur baineap anuap épíne eile. Leasáó aip so ríor. I fcainn acaí bí póit ar na fcaipis. Táimis bapín covaíca oppa ásur ba gearraí so raibap ma ríor ar éuipar an bócap. Óíeap an sathúre so raib ré ríor so maic pan ríoré, so bfeap ré beirp ar corp a ómóáip a baint anuap. Annrín le bapí beapíam oppa ásur le ball magaró a óéanam ríor óáipis ré ásur beapí ré anuap ríor an caob beap den lompaó fcaipéac a bí ar éeao ríor aca, ásur óíeap ré annrín ar an fcaip rín iao. Leas ré corp a ómóáip ar muir apal ásur éus ré abate leir é asá n-a mácap.

Nuair éuila an rí sup fcaipéac an corp bí ré le bapíre. Ásur éap ré rún ma épíne so fcaipéac ré cuilleaó leir nó so mbéap ré ar an té a bí éionntac ann. Ar an mteín rín óíeac ré beap sup beapí épíne.

Cúir ré fcaip ríor amac óá páó so ríoréac ré a mteín féin le póit don té a óáipéac ríor an ríeal abfeap ar an ngnóm ba éirte ásur ba mallaéacíe óá ríorap ré apam. Tusaó éomáile ríor mteín bfeir ar an té a óáipéac ríeal an sathúre rí, ásur cupeaó fcaip aipre san a fcaip a fcaipéac.

Marí leir an ríoré, a raib ríor rún an ríos aise, bí ré i ríor éus, óá fcaip óá raib ré. Ásur fcaip a punne ré.

Óáipis ré ásur fcaip ré corp fcaip a bí éapíre bap; bap ré fcaip ón fcaip annuap de; eip ré fá n-a éuilaí í, ásur óáipis ré leir ar an fcaip reo so ríor mteín an ríos.

Nuair cupeaó an éirp aip, marí cupeaó ar éeao ríor a táimis ponne ar an ríor reo, ríoréac ré sup é an fcaip ba mallaéacíe óá ríorap ré apam an ceann a baint óá ómóáip nuair fcaip aip ásur é i n-aíneócaí an ríos; ásur sup é an fcaip ba ríorap méirge a éur ar na fcaipis ásur an corp a éabap leir.

Ní túirge an ríeal ar a beaí ná éus an

mteín álaó aip, ac má éus b'álaó san épíne aip é. Céap a óéapó ríoréac ac lán an éurp a fcaipéac éuila. Rús rí fcaip uipre reo óá éeapó sup i lán an sathúre a bí aip ann, marí naé raib ann ac an bfeap-fcaip, ásur óáipis ríoréac leir amac an ríor.

Nuair táimis ríealca an ríor-éacá reo éus an rí b'álaó iongnac ríor glíocap ásur ríoréac an fcaip reo, ásur eip ré ríeacáip ríor éuile baile ma fcaipéac as fcaipéac so raib lán-maíreap le fcaip as an ríoré, ásur ma éeann rín éuileac ríoréac, ac a ríoréac ré ásur é féin a éur i n-aíneócaí. Óíeapíre an sathúre an cupeaó rín ásur san ríeal ná fcaipéac ríoréac ré ríeac i bfeapíre an ríos.

Cúir ríoréac i fcaip ríor an t-aip-mear a bí aise aip ásur, tusaó marí fcaipéac a mteín marí bap-éile ríor.

Rús muirteín na héigipte an buair ap fcaip an ríorap i ríoréac ásur épíneacá; aip an rí, aip ríoréac, "ac rús an fcaip reo an ceann ip fcaip ar muirteín na héigipte fcaip éile."

SUAIRE.

[Sé Heptocur fcaipéac ríor éur ríor an ríeal reo an éeao uair].

cumann urruóais éacraic baile áta cliaic.

4 SRÁIO UACARAC UÍ CONAILL,
1 mbailé áta cliaic.

Comí dainsean le Cairéac na Ríos,
Comí fcaipéac le fcaip na ríoréac
Comí ceann le aon ríoréac an ríoréac
Cumann Urruóais Éacraic áta cliaic.
Connígnur i n-éipinn an t-aigseao,
Bíor as Seán buiré marí a beap,
Ásur beir an t-aí opamí fcaip,
Ac éall a beir ágamí apam.

An óéan ríoréac sa scáis

uilliam p. ó h-uigín

SRÁIO LIAM, SAILLÍM, 7
baile áta na ríos.

Óíoréac urruóais fcaipéac
míe fíolla an áta.

Deasuígeac sac sórt fcaipéac
na mteín a baineas le
aíleas ásur eile.

TRUCAIL AR LEIT I SCOMAIR
fcaipéac a birsteac ó baile ríor.

as siopa

Ó. uí neacáin 7 a
élaínne mac
ra

buaíó éonnaéca maíor
le ríoréac 7 innreac
ríge, uipíre de éuile
éineal, ball acraí, fcaipéac,
7 eile.

SRÁIO na siopas, SAILLÍM.

Céin-ríeal: Ó Neacáin, SAILLÍM.

Printed for the Publishers
At "Connacht Tribune" Printing Works,
Market Street, Galway.